

T.C.
Aile ve
Sosyal Politikalar
Bakanlığı

Şiddetin
olmadığı bir toplum
istiyoruz.

Devletin tüm
kurumlarıyla
işbirliği içindeyiz.

Yasalarımız
kadının
yanında.

Aile içi
şiddetle mücadele
ediyoruz.

**Kadına Yönelik Şiddetle
Mücadele El Kitabı**

www.aile.gov.tr

T.C.
Aile ve
Sosyal Politikalar
Bakanlığı

İÇİNDEKİLER

I. BÖLÜM: KADINA YÖNELİK ŞİDDET

1. Kadına Yönelik Şiddet Nedir?
2. Aile İçi Şiddet Nedir?
3. Şiddet Türleri
 - a) Fiziksel Şiddet
 - b) Cinsel Şiddet
 - c) Psikolojik Şiddet
 - d) Sözlü Şiddet
 - e) Ekonomik Şiddet
 - f) Tek Taraflı Israrlı Takip

II. BÖLÜM: ŞİDDETE UĞRADIĞINIZDA YA DA UĞRAMA TEHLİKESİ ALTINDAYKEN BAŞVURABİLECEĞİNİZ KURUM VE KURULUŞLAR

1. Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlükleri
2. KOZA-Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri
3. Alo 183 Aile, Kadın, Çocuk, Yaşlı ve Engelli Sosyal Destek Hattı
4. Valilikler-Kaymakamlıklar
5. Cumhuriyet Başsavcılıkları, Aile Mahkemesi Hâkimlikleri
6. Polis Merkezleri, Jandarma Karakolları
7. Sağlık Kuruluşları
8. Belediyelerin Kadın Danışma Merkezleri
9. Baroların Kadın Danışma Merkezleri ve Adli Yardım Kurulları
10. Kadın Sivil Toplum Kuruluşları

III. BÖLÜM: ŞİDDETE UĞRADIĞINIZDA HANGİ KANUNLARDAN YARARLANABİLİRSİNİZ?

1. 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun
2. Türk Ceza Kanunu
3. Türk Medeni Kanunu

ÖNSÖZ

Kadına yönelik şiddet, farklı toplumlarda, farklı kültürlerde yaşayan gelir ve eğitim düzeyi ne olursa olsun kadınların ortak sorunu olup yalnızca özel alanda değil, toplumsal ve kamusal alanda da yaşanmaktadır.

Bu sorunun büyüklüğünün ve yaygınlığının farkında olarak gerek ülkemizde gerekse dünyada; kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, meslek örgütleri, özel sektör ve medya gibi toplumun tüm kesimlerinin dâhil olduğu ortak ve kararlı bir mücadele yürütülmektedir. Bu bağlamda; yasal düzenlemeler yapılmakta, duyarlılık ve bilinç artırmaya yönelik kampanya-proje-egitimler gerçekleştirilmekte, şiddete uğrayan ya da uğrama tehlikesi bulunan kadınların başvurabilecekleri uygun mekanizmalar oluşturulmakta ve rehabilite edilmelerini sağlamak gibi destekleyici hizmetler sunulmaktadır.

Kadına yönelik şiddeti ortadan kaldırmaya yönelik yürütülen tüm bu çalışmalarda büyük ilerleme yaşanmış, mücadelenin tüm boyutlarında önemli değişiklik ve gelişmeler gerçekleşmiştir. Özellikle, 20 Mart 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, getirdiği yeniliklerle, bu alandaki yasal altyapının güçlendirilmesini sağlamış, şiddetle mücadeleyi bir üst seviyeye taşımıştır. Kanun ile kadın ve aile bireylerine yönelik şiddete geniş bir perspektifle bakılması mümkün olmuş, mücadelenin gerek önleme, gerek koruma, gerekse cezalandırma ve tazmin boyutlarına hizmet edecek geniş kapsamlı düzenlemeler getirilmiştir.

Ancak kadına yönelik şiddetin ortadan kalkması için yasal düzenlemelerin yapılmasının yanında bu düzenlemelerin getirdiği haklar ve sorumluluklar konusunda sahip olunan farkındalık ve bilinç de büyük önem taşımaktadır. Bu el kitabında, kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddet tanımlanmakta, şiddete uğrayan ya da risk altında olan bireylerin şiddetle baş etmesine destek olmak üzere başvurabileceği kurum ve kuruluşlar tarafından sunulan hizmetler ve yasal haklara ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Mutlu ve özgüvenli bireylerden oluşan, huzurlu ve güçlü bir aile ve gelişmiş bir toplum için; kadına yönelik şiddete sıfır tolerans ilkesi ve yürütülen disiplinler arası mücadele anlayışıyla, bu çalışmanın hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür eder, başta kadınlarımız olmak üzere, toplumun tüm kesimleri için faydalı olması temenni ederim.

Fatma ŞAHİN
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

I. BÖLÜM KADINA YÖNELİK ŞİDDET

**Yalnız
değilim.**

**Artık
güvendeyim.**

**Kendi
ayaklarım
üstünde duruyorum.**

**KOZA
hep yanımda.**

**Devletimizin
koruması
altındayım.**

**Geleceğe
umutla
bakıyorum.**

1.Kadına Yönelik Şiddet Nedir?

Kadınlara, yalnızca kadın oldukları için uygulanan ve kadınları etkileyen cinsiyete dayalı ayrımcılık ile fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik açıdan zarar görmeleriyle veya acı çekmeleriyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel her türlü tutum ve davranış, **KADINA YÖNELİK ŞİDETTİR.**

2.Aile İçi Şiddet Nedir?

Aynı evi paylaşmasanız da, şiddet uygulayan kişinin, size veya çocuklarınıza ya da akrabalarınıza yönelik; Aynı evde yaşamasanız da, aile mensubu sayılan kişiler tarafından size veya çocuklarınıza yönelik; Evli olmanıza rağmen kendi isteğinizle veya mahkeme kararı ile ayrı evlerde yaşadığınız eşinizin ya da boşandığınız eşinizin, size veya çocuklarınıza yönelik; Tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik açıdan zarar görmenize veya acı çekmenize sebep olan ya da olabilecek olan her türlü tutum ve davranış **AİLE İÇİ ŞİDETTİR.**

KADINA YÖNELİK ŞİDDET VE AİLE İÇİ ŞİDDET,

yalnızca ev içerisinde gerçekleşmez; sokak, iş yeri gibi toplumsal veya kamusal alanda da meydana gelebilir.

3.Şiddet Türleri

a) Fiziksel Şiddet

Tokat atmak, tekmelemek, yumruklamak, hırpalamak, kolunu bükmek, boğazını sıkmak, bağlamak, saçını çekmek, kesici veya vurucu aletlerle yaralamak, kezzap veya kaynar suyla yakmak, vücudunda sigara söndürmek, ellerini ayaklarını ezmek, sakat bırakmak, işkence yapmak, sağlıksız koşullarda yaşamaya mecbur bırakmak, sağlık hizmetlerinden yararlanmasına engel olarak bedensel zarar görmesine neden olmak gibi eylemler **FİZİKSEL ŞİDDETTİR**.

Kadına yönelik fiziksel şiddetin en ağır biçimlerinden biri, töre/namus bahanesiyle kadına uygulanan şiddettir.

b) Cinsel Şiddet

İstenmeyen her türlü cinsel içerikli davranış ve saldırı gibi eylemler **CİNSEL ŞİDDETTİR**.

c) Psikolojik Şiddet

Tehdit etmek, ailesiyle, akrabalarıyla, komşularıyla, arkadaşlarıyla ya da başkalarıyla görüştürmemek, eve kapatmak, küçük düşürmek, korkutmak, hakaret etmek, çocuklarından uzaklaştırmak, kıskançlık bahanesiyle sürekli kontrol altında tutmak, başka kadınlarla kıyaslamak, kadının nasıl giyineceği, nereye gideceği, kimlerle görüşeceği konusunda baskı yapmak, kadının kendini geliştirmesine engel olmak gibi eylemler

PSIKOLOJİK ŞİDDETTİR.

d) Sözlü Şiddet

Bağırarak, hakaret etmek, küfür etmek, iğneleyici ya da aşağılayıcı sözler söylemek, kadının kendisini kötü hissetmesine neden olan cümleler kullanmak, sürekli eleştirmek, tehdit etmek, sürekli sorguya çekmek, aşağılayıcı isim takmak, alay etmek, görüşlerini ve çalışmalarını küçümsemek, zaaflarıyla alay etmek, suçlamak, kadının özgüvenini yitirmesine neden olmak, ruhsal açıdan zedelemek gibi eylemler

SÖZLÜ ŞİDDETTİR.

e) Ekonomik Şiddet

Para vermemek veya kısıtlı para vermek, ailenin tasarrufları, gelir ve giderleri konusunda bilgi vermemek, kadının mallarını ve diğer gelirlerini elinden almak, çalışmasına izin vermemek, istemediği işte zorla çalıştırmak, çalışıyorsa iş hayatını olumsuz etkileyecek kısıtlamalar getirmek, aileyi ilgilendiren ekonomik konularda kadının fikrini almadan tek başına karar vermek gibi eylemler

EKONOMİK ŞİDDETTİR.

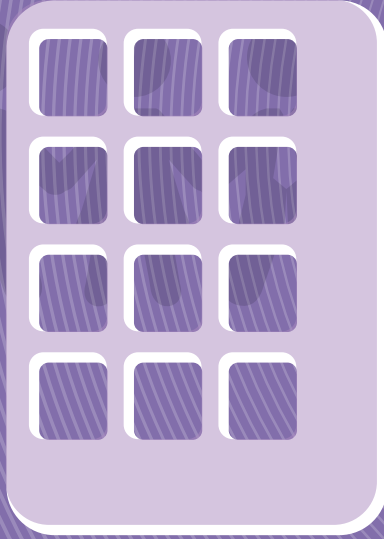
f) Tek Taraflı Israrlı Takip

İstenmeyen ve sürekli telefon aramaları yapmak, kısa mesaj, mektup ve e-posta göndermek, mağdur istemediği halde sosyal medya vasıtasıyla onunla iletişim kurmaya çalışmak, takip etmek ve gözetlemek, mağdurun iş yerinde veya yaşadığı yerde beklemek, bir sebep olmaksızın sürekli karşısına çıkmak, ona isteği dışında sıkça hediye göndermek, mağdurun iletişim bilgilerini internette veya sosyal medyada yaymak, onun hakkında internette veya ağızdan asılsız dedikodular yaymak, mağdur adına mal veya hizmet siparişi vermek, manipülatif davranışlarda bulunmak (örneğin: görüşmeme durumunda intihar edeceği tehdidinde bulunmak) gibi eylemler

TEK TARAFLI ISRARLI TAKİPTİR.

II. BÖLÜM

ŞİDDETE UĞRADIĞINIZDA YA DA UĞRAMA TEHLİKESİ ALTINDAYKEN BAŞVURABİLECEĞİNİZ KURUM VE KURULUŞLAR

**Yasalar
mağdurdan
yana.**

**Çocuklar da
koruma
altında.**

**Gizlilik
temel
prensip.**

**Bütün
hizmetler
ücretsiz.**

**Polis,
jandarma
sizinle.**

1. Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlükleri

Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğünde; varsa Aile ve Sosyal Politikalar İlçe Müdürlüğünde; Aile Danışma Merkezleri ve Toplum Merkezlerinde, sosyal çalışma yapan görevliler tarafından ihtiyaçlarınız doğrultusunda ücretsiz danışmanlık, rehberlik ve ilgili kurum/kuruluşlara yönlendirme yapılmaktadır.

2. KOZA-Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri

- KOZA-Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri, gerekli uzman personelin görev yaptığı ve şiddetin önlenmesi ile tedbir kararlarının etkin olarak uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği merkezlerdir.
- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlıdır.
- Haftanın 7 günü 24 saat hizmet verir.
- KOZA- Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri, aşağıdaki hizmetleri sunar ya da hizmetlerin sunulması hususunda diğer kurum ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlar, yönlendirme yapar:
 - Maddi yardım
 - Hukuki destek
 - Tıbbi destek
 - Psiko-sosyal destek
 - İstihdama yönelik destek

- Barınma hizmeti
- Kreş yardımı
- Çocuklar için burs
- Yönlendirme ve rehberlik
- Eğitim-öğretim konusunda destek

- 07.11.2012 itibarıyla 11 KOZA-Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi bulunmaktadır.
- Konukevleri ve ilk kabul birimleri, KOZA-Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerine bağlı olarak faaliyet göstermektedir.

a) Kadın Konukevleri

Konukevi, şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi bulunan kadınların varsa beraberlerindeki çocukları ile birlikte, geçici süre ile barınma ihtiyacının karşılanması amacıyla kurulmaktadır.

07.11.2012 itibarıyla Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlı 72, sivil toplum kuruluşlarına bağlı 2 ve yerel yönetimlere bağlı 32 olmak üzere ülke genelinde toplam 106 Kadın Konukevi bulunmaktadır.

i. Konukevlerinin Başlıca Özellikleri Nelerdir?

- Gizlilik ve güvenlik ilkesi uygulanır. Kuruluşun adresi, telefon numarası gizli tutulur. Kadınlarla ilgili bilgi ve belgeler hiçbir şekilde açıklanmaz.
- Her kadın kendi hayatı ile ilgili kararları kendisi verir, kimse ona baskı yapamaz veya zorlayamaz.
- Kadınlar, 0-12 yaş arasında kız veya erkek çocuklarıyla birlikte kalabilmektedir; 12-18 yaş arasındaki kız çocuklarının anneleriyle birlikte konukevinde kalabilmesi ve 12 yaşından büyük erkek çocuğu olan kadınlar ile engelli çocuğu bulunan kadınların, kira giderleri ve iâşesi karşılanmak suretiyle barındırılması öngörülmektedir.
- Altı aya kadar barınma imkanı sağlanmaktadır. Gerektiğinde kalma süresi uzatılabilmektedir.

ii. Konukevinden Nasıl Ayrılabilirsiniz?

Barınma tedbir kararınız olmaması durumunda istediğiniz zaman bir dilekçe vererek; barınma tedbir kararınız olması durumunda ise kararın değiştirilmesi ya da kaldırılması konusunda başvurunuz sonucunda ayrılabilirsiniz.

iii. Konukevinde Neler Yapılır?

- Güvenli barınma imkânı sağlanır.
- Psikolojik ve sosyal destek sağlanabilir.
- Barolar ile işbirliği yapılarak hukuksal danışmanlık hizmeti verilebilir.
- İş ve meslek edindirmeye yönelik çalışmalar yapılabilir.
- Çocuklara yönelik destek sağlanabilir.
- Bazı durumlarda küçük el harçlığı verilebilir ya da sosyal yardımlardan yararlanması için destek olunabilir.
- Konukevinden ayrıldıktan sonra kendi evini tutmak isteyenlere, bu konuda destek olunabilir.
- Sağlık hizmeti sağlanabilir, sosyal güvencesi olmayanların yaşadıkları şiddete bağlı tedavilerine ilişkin sağlık giderleri, alınan tedbir kararı süresince karşılanır.

b) İlk Kabul Birimleri

- İlk kabul birimlerinde; KOZA-Şiddet Önleme ve İzleme Merkezine başvuran kadınların ve beraberindeki çocukların ilk gözlemleri ve tıbbi kontrolleri yapılır, gerekirse tedavilerine başlanır.
 - Kadınların psiko-sosyal ve ekonomik durumları incelenir.
 - İlk kabul biriminden ayrıldıktan sonra kadınlara uygulanacak sosyal hizmet modeli ve yapılacak işlemler belirlenir.
 - İki haftaya kadar barınma imkanı sağlanır, zorunlu hallerde bu süre uzatılabilir.
- 07.11.2012 itibariyle 10 İlk Kabul Birimi bulunmaktadır.

3. Alo 183 Aile, Kadın, Çocuk ve Özürlü Sosyal Hizmet Danışma Hattı

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na bağlı olarak çalışan ALO 183 hattı, şiddete uğrayan ya da uğrama tehlikesi bulunan ve desteğe gereksinimi olan kişilere psikolojik, hukuki ve ekonomik alanda danışmanlık hizmetleri sunmakta ve yararlanabilecekleri hizmet kuruluşları konusunda bilgi vermektedir.

ALO 183 ücretsiz bir danışma hattıdır. 7 gün 24 saat herhangi bir telefondan 183 numarasını çevirerek şiddeti durdurmak için gerekli destek ve korumaya nasıl ulaşacağınız konusunda bilgi alabilirsiniz.

4. Valilikler, Kaymakamlıklar

Şiddete maruz kalmanız durumunda yaşadığınız yerin mülki idare amirine (vali ya da kaymakama) başvurarak hakkınızda barınma yeri sağlanması, geçici maddi yardım yapılması, psikolojik, mesleki, hukuki ve sosyal bakımdan rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmesi, geçici koruma altına alınma ve çocuklarınız için kreş imkânının sağlanması gibi tedbir kararlarının alınmasını talep edebilirsiniz.

5. Cumhuriyet Başsavcılıkları, Aile Mahkemesi Hâkimlikleri

a) Cumhuriyet Başsavcılıkları

- Bulduğunuz yerin Cumhuriyet Başsavcılığına bir dilekçe ile başvurarak suç duyurusunda bulunabilirsiniz (Dilekçe örneği sayfa 36'te bulunmaktadır).
- Dilekçenizin tarih ve numarasını veya bir kopyasını mutlaka saklayınız.
- Gerekirse sağlık raporu almak için savcılıktan adli tabipliğe sevkinizi istemelisiniz.
- Cumhuriyet Başsavcılığı yapacağı soruşturma sonucunda ya kamu davası açarak konuyu ceza mahkemesine götürecektir ya da takipsizlik kararı verecektir.
- Cumhuriyet Başsavcısının takipsizlik kararına itiraz hakkınız vardır.

b) Aile Mahkemesi Hâkimlikleri

Bulduğunuz yerin Aile Mahkemesi Hâkimliğine, Aile Mahkemesi Hâkimliği yoksa Asliye Hukuk Mahkemesi Hâkimliğine bir dilekçe ile başvurarak 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'dan yararlanmak ve tedbir kararı alınması için talepte bulunabilirsiniz (Dilekçe örneği sayfa 35'te bulunmaktadır).

6. Polis Merkezleri, Jandarma Karakolları

Evinize en yakın polis merkezine ya da jandarma karakoluna giderek veya telefonla olayla ilgili şikâyetle bulunabilirsiniz.

Aynı zamanda 7 gün 24 saat 155 Polis İmdat veya 156 Jandarma İmdat Hattına telefon ederek yasal sürecin başlaması için başvuruda bulunabilirsiniz.

Aile İçi Şiddet Nedeniyle Polis Merkezlerine ya da Jandarma Karakollarına Başvurduğunuzda Polisin/Jandarmanın Yapacağı İşlemler Şunlardır:

- Sizi dinler, şikâyetinizin ne olduğunu anlar.
- Cumhuriyet savcısını bilgilendirir, onun talimatlarını alır ve adli işlemlere başlar.
- Mağduriyetinizin tespiti ve gerekli tedavi için sizi en yakın sağlık kuruluşuna sevk eder ve sağlık raporunuzu alır.
- İhtiyacınız varsa, size ücretsiz avukat görevlendirilmesi için işlem yapar.
- Olaya karışan tarafları tespit eder, delilleri toplar.
- Olaya ilişkin ayrıntıları kayda geçirir, tutanak düzenler.
- İfadenizi okumanızı sağlar (okuyamıyorsanız size okur).
- İfadenizin bir kopyası ile tarih ve numarasını size verir.
- Güvenliğiniz için sizinle birlikte risk değerlendirmenizi yapar ve sonucu hakkında size ve KOZA-Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi'ne bilgi verir.
- Sizi Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, diğer yasal haklarınız ve işlemler hakkında bilgilendirir.
- Size başvurabileceğiniz yerler hakkında bilgi içeren broşür verir.
- Barınma ihtiyacınız varsa sizi KOZA-Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi'ne yönlendirir. Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde, barınmanızı ve geçici koruma altına alınmanızı sağlar.
- Siz doğrudan başvuramadığınızda bile, başkalarının ihbarını ve şikâyetlerini değerlendirir.

7. Sağlık Kuruluşları

Şiddete uğradığınızda ya da uğrama tehlikesi altındayken bulunduğunuz yere en yakın sağlık kuruluşuna (sağlık ocağı, sağlık evi, aile hekimliği, aile sağlığı merkezi, toplum sağlığı merkezi, hastanelerin acil servisleri gibi) başvurabilirsiniz. Sağlık kuruluşlarında tedaviniz yapılır ve yaşadığınız şiddeti belgeleyen bir rapor düzenlenir.

8. Belediyelerin Kadın Danışma Merkezleri

Bulduğunuz yerin belediyesinde kadın danışma merkezi varsa, bu merkezlerden ücretsiz psikolojik, tıbbi ve hukuksal destek alabilirsiniz. Ayrıca ekonomik desteğe ihtiyacınız varsa belediyelerin aynı ve maddi desteklerinden yararlanabilmeniz mümkündür.

Bazı belediyelere bağlı konukevi de bulunmaktadır. Bulduğunuz yerin belediyesi bu hizmeti veriyorsa, belediyenin kadın danışma merkezine ya da doğrudan belediyeye giderek konukevinde kalmak için başvurabilirsiniz.

9. Baroların Adli Yardım Kurulları ve Kadın Danışma Merkezleri

a) Adli Yardım

Barolar, avukatların mesleki örgütleridir. Bir avukata ihtiyaç duyuyorsanız ve avukatlık ücretini karşılama olanağınız yoksa bulunduğunuz yerdeki Baro size ücretsiz avukat görevlendirir. Avukat sizi yasal haklarınız hakkında bilgilendirir ve yasal işlemlerinizi sizin adınıza yapar.

Bu haktan yararlanmak istiyorsanız;

- müracaat ettiğiniz kurum ya da kuruluştaki görevli memura avukat istediğinizi söyleyiniz, ya da
- yaşadığınız ildeki Baro'nun Adli Yardım Kurullarına başvurunuz.

Bu haktan yararlanmak için gerekli belgeler: Kimliğiniz, ikametgâh belgeniz, muhtardan alacağınız fakirlik belgesi.

b) Hukuksal Danışmanlık

Bugün Türkiye'de 50'den fazla ilde barolara bağlı Kadın Hakları/Hukuku Komisyonları/Kurulları vardır. Bu Komisyonlar, kadın haklarının korunması için kadınlara destek vermektedirler. Ayrıca, bazı illerin baroları şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi bulunan kadınlara hukuksal danışmanlık hizmeti sunmak ve rehberlik yapmak amacıyla kadın danışma merkezleri açmışlardır. Baro'ya ait Kadın Danışma Merkezi olan iller şunlardır: Ankara, İstanbul, İzmir, Antalya, Denizli, Bursa, Adana, Diyarbakır. Bu Merkezlerde çalışan gönüllü avukatlar, ihtiyacı olan kadınlara yasal hakları hakkında bilgi vermekte, onları gereken yerlere yönlendirmektedir. Bu merkezlere başvurmak ve bilgi almak için herhangi bir ücret ödemeniz gerekmemektedir.

10. Kadın Sivil Toplum Kuruluşları

Ülkemizde birçok kadın sivil toplum kuruluşunun (gönüllü çalışan kuruluşlar) kadın danışma merkezi bulunmaktadır. Bu merkezlerde, şiddete maruz kalmış kadınlara ücretsiz psikolojik, hukuksal, ekonomik konularda danışmanlık ve rehberlik yapılmaktadır. Ayrıca bu gönüllü kuruluşlardan bazılarında bağlı konukevleri de bulunmaktadır.

III. BÖLÜM
ŞİDDETE UĞRADIĞINIZDA
HANGİ KANUNLARDAN
YARARLANABİLİRSİNİZ?

**Çocuklarınız
için
endişelenmeyin**

**Size
bir telefon
kadar yakınız.**

**Her şey
aramızda
kalacak.**

**Sağlığınız
emin
ellerde.**

**Güven
içinde
barınabileceksiniz.**

1. 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun

a) Kanunun Amaç ve Kapsamı

- Kanun; şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi bulunan kadınları, çocukları, aile bireylerini ve tek taraflı ısrarlı takip mağdurlarını korumayı ve şiddeti önlemeyi amaçlamaktadır.
- Kanunda, şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi bulunan kişiler ile şiddet uygulayan veya uygulama tehlikesi bulunan kişiler hakkında alınabilecek tedbirler yer almaktadır.
- Tedbir kararı ilk defasında en çok altı ay için verilebilir. Ancak şiddetin veya şiddet uygulanma tehlikesinin devam edeceğinin anlaşıldığı hâllerde, yeniden tedbir kararı alınması için başvurulabilir.

b) Ne Tür Tedbirler Alınabilir?

Kaymakam, Vali ya da Gecikmesinde Sakınca Bulunan Hallerde Kolluk Amiri;

- Size ve çocuklarınıza bulunduğunuz ilde veya başka bir ilde uygun barınma yeri sağlanmasına,
- Hayatî tehlikenez bulunması hâlinde, geçici koruma altına alınmanıza karar verebilir.

Kaymakam ya da Vali;

- Geçici maddi yardım yapılmasına,
- Psikolojik, meslekî, hukukî ve sosyal bakımdan rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmesine,
- Çalışmıyorsanız dört ay, çalışıyorsanız iki ay süreyle ücretsiz kreş imkânının sağlanmasına karar verebilir.

Şiddetten korunmanız için vali, kaymakam ya da kolluk amiri bu tedbirlerden birinin ya da bir kaçının alınmasına karar verebilir.

Hâkim ya da Gecikmesinde Sakınca Bulunan Hallerde Kolluk Amiri;

- Şiddet uygulayan veya uygulama ihtimali bulunan kişinin 6 aya kadar yaşadığınız evden uzaklaştırılması (eve yaklaşmaması) için karar verebilir.
- Ayrıca, ortak eviniz dışında bir yerde kalıyorsanız, bu eve, okula gidiyorsanız veya çocuklarınız gidiyorsa bu okula ve çalışıyorsanız iş yerinize gelmesini de engelleyebilir.
- Size yönelik olarak, şiddet tehdidi, hakaret, aşışılama veya küçük düşürmeyi içeren söz ve davranışlarda bulunmamasını sağlayıcı tedbire karar verebilir.
- Gerekli görülmesi hâlinde korunan kişinin, şiddete uğramamış olsa bile yakınlarına, tanıklarına ve kişisel ilişki kurulmasına ilişkin hâller saklı kalmak üzere çocuklarına yaklaşmamasına karar verebilir.

Hâkim;

- İş yerinizin değiştirilmesini sağlayabilir.
- Evli olmanız hâlinde müşterek yerleşim yerinden ayrı yerleşim yeri belirlenmesine hükmedebilir.
- Talebiniz üzerine tapu kütüğüne aile konutu şerhi konulmasına karar verebilir.
- Evden uzaklaştırma tedbirinin uygulanması, eşinizin veya şiddet uygulayan diğer aile bireyinin, uzaklaştırdığı konutun kira, elektrik, su, ve benzeri giderlerini karşılmasına engel değildir. Kişinin evden uzaklaştırıldığı zaman bu ödemeleri yapmayacağını düşünüyorsanız, hâkime bu hususu belirtmekten kaçınmayınız. Hâkim uzaklaştıran kişinin bu tür yükümlülüklerini yerine getirmesine karar verebilir.
- Hayatı tehlikenizin bulunması ve bu tehlikenin önlenmesi için diğer tedbirlerin yeterli olmayacağını anlaşılması hâlinde ve aydınlatılmış rızanıza dayalı olarak kimlik ve ilgili diğer bilgi ve belgelerinin değiştirilmesine karar verebilir.

Hâkim bunların yanı sıra, şiddet uygulayan kişinin;

- Size yönelik olarak, şiddet tehdidi, hakaret, aşışılama veya küçük düşürmeyi içeren söz ve davranışlarda bulunmamasını,
- Şahsi eşyalarınıza ve ev eşyalarınıza zarar vermemesini,
- Kaldığınız eve ya da iş yerinize alkollü veya uyuşturucu herhangi bir madde kullanmış olarak gelmemesini veya bu tür maddeleri bu yerlerde kullanmamasını,

- Telefon, mektup vs. iletişim vasıtalarıyla sizi rahatsız etmemesini,
 - Varsa silahının elinden alınmasını, silah taşınması zorunlu olan bir kamu görevi olsa bile silahı kurumuna teslim etmesini,
 - Bir sağlık kuruluşuna muayene veya tedavi için başvurmasını,
 - Çocuklarınızla kişisel ilişkisinin sınırlanması ya da tümüyle kaldırılmasını ya da çocuklarınıza yaklaşmamasını
- sağlayıcı tedbirlere karar verebilir.

Şiddetten korunmanız için hâkim bu tedbirlerden birinin ya da birkaçının alınmasına karar verebilir. Hâkim bu tedbirlerin alınmasına dosya üzerinde yapacağı evrak incelemesi ile karar verir.

ŞİDDET GÖRDÜĞÜNÜZÜ İSPATLAMAK ZORUNDA DEĞİLSİNİZ.

Kanundan yararlanabilmek için aynı evde yaşamak şartı yoktur. Kendi isteğiniz ya da mahkeme kararı ile eşinizle ayrı evlerde oturuyorsanız da, eşinizden boşanmış olsanız da eşinizin size şiddet uygulaması durumunda Kanun sizi korumaktadır. **Kanunun uygulanması sadece fiziksel şiddete yönelik değildir. Bütün şiddet türlerini kapsamaktadır.**

c) Bu Kanunun Korumasından Kimler Yararlanabilir?

- Şiddete maruz kalan kişi, çocukları, diğer aile bireyleri (akrabalar),
- Mahkemece ayrılık kararı verilen veya yasal olarak ayrı yaşama hakkı olan, evli olmalarına rağmen fiilen ayrı yaşayan ya da boşanmış olan aile bireyleri,
- Tek taraflı ısrarlı takip mağdurları.

d) Kimler Şikâyet ve İhbar Başvurusunda Bulunabilir?

- Şiddete uğrayan kişi,
- Diğer kişiler (aynı evde oturan kişiler, kardeş, çocuk, akraba ya da şiddeti gören, duyan, tanık olan komşu, öğretmen, doktor gibi kişiler).

e) Nerelere Başvurulabilir?

Valilik ya da Kaymakamlığa, Polis Merkezine, Jandarma Karakoluna, Cumhuriyet Başsavcılığına veya Aile Mahkemesi Hâkimliğine müracaat edebilirsiniz. Eğer bulunduğunuz yerde Aile Mahkemesi yoksa, Asliye Hukuk Mahkemesine başvurabilirsiniz. (Dilekçe örnekleri sayfa 33 ve 34'te bulunmaktadır.)

f) Başvururken ne kadar ücret ödenir?

6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında yapılan başvurularda harç ve işlemler için masraf alınmaz.

g) Nafaka ödenir mi?

Nafaka eşinizin gelirinden size ödenmesine hükmedilen mali yardımdır. Eğer eşinizden aldığınız başka bir nafaka yoksa eşinizin evden uzaklaştırıldığı süre boyunca sizin ve çocuklarınızın geçimini sağlamak için nafaka ödemesini isteyebilirsiniz.

- Bunun için verdiğiniz dilekçeye geçiminiz için gerekli nafaka tutarını yazıp talepte bulununuz.
- Eşinizin gelir durumunu ve nereden maaş aldığını gösteren maaş bordrosu vb. belgeleri veya bilgileri mahkemeye vereceğiniz dilekçeye ekleyiniz.
- Mahkeme kararıyla hükmedilen nafakanın tahsili için yapılan icra takip işlemleri ücretsizdir.

h) Tedbir kararına uyulup uyulmadığı nasıl denetlenir?

Cumhuriyet Başsavcılığı tedbir kararının uygulanmasını kolluk kuvvetleri (polis veya jandarma) aracılığı ile izler.

Bunun için polis ya da jandarma;

- Bulduğunuz evi haftada bir kez ziyaret eder.
- Birinci derece yakınlarınız ile iletişim kurar.
- Komşularınızın bilgisine başvurur.
- Oturduğunuz yerin muhtarından bilgi alır.
- Evinizin çevresinde araştırma yapar.

Ayrıca KOZA-Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri tarafından da tedbir kararlarının uygulanması takip edilir.

1) Tedbir kararına uyulmaması durumunda ne yapılabilir?

Sizin veya başka bir kişinin, şiddet uygulayan kişinin tedbir kararına uymadığını polis merkezine, jandarma karakoluna ya da Cumhuriyet Başsavcılığına bildirmesi durumunda, ya da polisin veya jandarmanın, kontrol işlemleri sonucunda, şiddet uygulayan kişinin, tedbir kararına uymadığını tespit etmesi durumunda, kişi hâkim kararıyla üç günden on güne kadar zorlama hapsi ile cezalandırılabilir.

Şiddet uygulayan kişinin fiilinin ayrı bir suç oluşturması halinde zorlama hapsi ile cezalandırılması, hakkında ayrı bir ceza davası açılmasına engel değildir.

2) Türk Ceza Kanunu

Kanunlara göre, eşinizin ya da diğer aile bireylerinin size psikolojik, fiziksel ya da cinsel şiddet uygulaması suçtur. Bu şiddet türlerinden herhangi birine maruz kaldığınızda, hem 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında tedbir kararı talep edebilirsiniz, hem de Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre şikayetçi olabilirsiniz ve bu kişinin cezalandırılmasını isteyebilirsiniz.

Türk Ceza Kanununa Göre;

Kasten veya Tedbirsizlik Nedeniyle Yaralamak

Bir başka kişiye kasıtlı olarak veya tedbirsizlik nedeniyle zarar veren, onun sağlığının bozulmasına neden olan kişi cezalandırılmaktadır. Bu suç aile bireylerine yönelik işlenirse, ceza daha da artırılmaktadır.

Eziyet

Eziyet yapan kişiler ağır biçimde cezalandırılmaktadır. Bu suçlar aile bireylerine karşı işlenirse cezası daha da ağırlaştırılmaktadır.

Çocuk Düşürmek

- Çocuk düşürmek (aldırmak), yasal olarak en çok hamileliğin 10. haftasında yapılabilir.
- Hamile kadının izni olmadan çocuğunu düşürten kişi cezalandırılmaktadır.
- Kadının rızası olsa bile, 10 haftayı geçmiş hamileliklerde kadın ve çocuğun hamileliğin sonlandırılmasını gerektiren bir sağlık sorunu olmadıkça, hamileliği sonlandırmak suçtur ve cezalandırılmaktadır.
- Tecavüz sonunda hamile kalınması halinde, hamilelik 20 haftayı geçtikten sonra çocuğun düşürülmesi suçtur ve cezalandırılmaktadır.

İzinsiz Kısırlaştırmak

Bir kişiyi, kendisinin izni olmadan kısırlaştıran kişi cezalandırılmaktadır.

Bir Kişiyi Zorla Alıkoymak

Bir kişiyi hukuka aykırı olarak bir yere gitmeye veya bir yerde kalmaya zorlayan kişi cezalandırılmaktadır.

Çalışma Özgürlüğünü Engellemek

Bir kişinin iş ve çalışma özgürlüğünün zor ya da tehdit yoluyla engellenmesi suçtur ve cezalandırılmaktadır.

Birden Fazla Evlilik

Birden çok kişiyle evlenmek yasaktır ve resmi nikâh olmaksızın imam nikâhı yaptırılması suçtur. Resmi nikâh yaptırmaksızın imam nikâhı yaptırılanlar ve yapan kişiler cezalandırılmaktadır.

Töre veya Namus Cinayetleri

- Töre veya namus cinayeti işleyen kişiye, Türk Ceza Kanununa göre en ağır ceza verilmektedir ve bu suçta ceza indirimi yapılmamaktadır.
- Evlilik dışı doğan çocuğun, annesi tarafından namus kurtarma gerekçesiyle öldürülmesi ağır biçimde cezalandırılmaktadır.

Kötü Davranışta Bulunmak

Aynı konutta birlikte yaşadığı kişiye kötü davranışta bulunan ve şiddet uygulayan kişi cezalandırılmaktadır.

Destek ve Bakım Yükümlülüğü

- Aileye destek ve bakım yükümlülüğünü yerine getirmemek suçtur, bu kişi hakkında dava açılabilir ve kişi cezalandırılır.

Hakaret Etmek

Bir kimseye karşı, onun onur, şeref ve saygınlığını rencide edebilecek şekilde davranışta bulunmak veya sövmek cezalandırılmaktadır.

Tehdit Etmek

Bir başkasını, kendisine veya yakınına zarar verileceği, saldırı gerçekleştirileceği şeklinde tehdit etmek suçtur ve cezalandırılmaktadır.

Cinsel Taciz ve Saldırı

- Tecavüz gibi cinsel saldırı eylemleri cezalandırılmaktadır. Tecavüz eylemi sonucunda tecavüze uğrayan kişinin beden ve ruh sağlığı bozulmuş ise cezası daha ağırdır.
- Evlilik içinde eşler arasındaki cinsel saldırı eylemi (tecavüz) de suçtur.
- Cinsel taciz cezalandırılmaktadır. Bu eylem iş yerinde olursa ceza artırılmaktadır.
- Çocuklara yönelik cinsel amaçlı saldırılar “cinsel istismar” olarak tanımlanmakta ve ağır biçimde cezalandırılmaktadır. Eğer cinsel istismarı aile bireylerinden ya da akrabalarından biri yaparsa ceza artırılmakta, istismarı gerçekleştiren kişinin konumuna göre bu kişinin velayet veya vesayet hakkı elinden alınmaktadır.

Bekâret Kontrolü

Yetkili hâkim ya da savcı kararı olmaksızın, kişiyi bekâret kontrolüne götüren ve bu muayeneyi böyle bir karar olmaksızın yapan kişi cezalandırılmaktadır.

Fuhuşa Zorlamak

Bir kişinin ya da çocuğun, fuhuşa teşvik edilmesi ya da zorlanması suç kabul edilmektedir ve cezalandırılmaktadır.

Huzur Bozmak

Bir kimsenin huzurunu bozmak için ısrarla telefon eden ya da gürültü yapan kişi cezalandırılmaktadır.

Konut Dokunulmazlığının İhlali

Bir kimsenin konutuna, o kişinin izni olmadan girmek veya izin alıp girdikten sonra buradan çıkmamak suç kabul edilmektedir ve cezalandırılmaktadır.

Çocuğun Kaçırılması ve Alıkonulması

Velayet yetkisi elinden alınmış olan anne veya babanın (ya da bir akrabasının) onaltı yaşını bitirmemiş bir çocuğu veli, vasi veya bakım ve gözetimi altında bulunan kimsenin yanından kaçırması veya alıkoyması suçtur ve cezalandırılmaktadır. Çocuk henüz oniki yaşını bitirmemiş ise, ceza daha da artırılmaktadır.

3) Türk Medeni Kanunu

Medeni Kanunda, aile içi şiddetin önlenmesi ve mağdurların korunması için düzenlemeler bulunmaktadır.

Aile içi şiddet boşanma nedenidir.

Eşiniz size şiddet uyguluyorsa, hayatınıza kast ediyorsa, kötü davranıyorsa, boşanma davası açabilirsiniz.

Kimse sizi zorla evlendiremez.

- Kanuna göre herkesin evleneceği kişiyi kendisinin seçme hakkı vardır.
- Zorla, tehditle ya da hileyle yapılan evliliğin iptali için evlilik tarihinden itibaren 5 yıl içinde dava açılabilir.

Ekonomik şiddete izin verilmemektedir.

- Eşlerden biri, meslek veya iş seçiminde diğerinin iznini almak zorunda değildir. Ancak, meslek ve iş seçiminde ve bunların yürütülmesinde evlilik birliğinin huzur ve yararı göz önünde tutulur.
- Aynı evde yaşarken, evin geçimine kazancı ile katkıda bulunmayan eşinizden nafaka isteyebilirsiniz. Aynı evde yaşamak eşinizden nafaka istemeye engel değildir.
- Eşiniz evden ayrılmış, evi terk etmiş ve ailenin geçimine katkıda bulunmuyorsa kendiniz ve çocuklarınız için nafaka isteyebilirsiniz.
- Eğer eşiniz aile huzurunuzu ciddi biçimde tehlikeye düşürüyorsa, ayrı yaşama hakkına sahipsiniz. Aile mahkemesinden eşinizin sizin ve çocuklarınız geçimini sağlamak üzere nafakaya hükmedilmesini talep edebilirsiniz.
- Ailenin ekonomik varlığının korunmasını isteyebilirsiniz. Bunun için, eşinizin malları üzerindeki harcama, satma gibi yetkilerinin sınırlandırılmasını isteyebilirsiniz. Buna ilişkin olarak 6284 sayılı Kanun kapsamında “aile konutu şerhi” tedbir kararı için aile mahkemesine başvuruda bulunabilirsiniz. Hâkim bu kararı verdikten sonra, eşiniz kendi üzerine olan malları veya eşinize ve size ait ortak olan malları sizin izniniz olmadan kiralayamaz ve satamaz.

- Boşanma davasını siz ya da kocanız açmış olsa da, eğer barınacağınız bir yeriniz yoksa, geliniz yeterli değilse ve çocukların bakım ve korunması söz konusu ise, hâkim dava süresince tedbir nafakası ödenmesine karar verebilir.
- Boşanma davası açıldığında (siz ya da eşiniz tarafından), eşinizden maddi ve/veya manevi tazminat isteyebilirsiniz. Eğer boşanmaya neden olan olaylarda eşiniz kusurlu ise ve sizin haklarınız ihlal edilmiş ise ve bunları şahitlerle veya belgelerle ispat ederseniz manevi tazminat isteyebilirsiniz. Ayrıca maddi tazminat da talep edebilirsiniz.
- Boşanmaya neden olan olaylarda eşiniz daha kusurlu ise, bir işiniz ya da geliniz yoksa, eşinizden sürekli olmak üzere “nafaka” isteyebilirsiniz. Bu nafakanın ödenmesi bir geliniz olana ya da siz yeniden evleninceye dek devam eder. Nafaka almak istediğinizi boşanma davasında mutlaka dile getirin. Bu nafakanın sonraki yıllar için ne kadar olacağını belirlenmesini de isteyebilirsiniz.
- Nafaka ve tazminat taleplerinizi ya boşanma davası sırasında dile getirmezseniz gerekir, ya da boşanma davası kesinleştikten sonraki bir yıl içerisinde nafaka ve tazminat davası açmanız gerekir.
- Boşanma davası sırasında, çocukların velayetinin size verilmesini ve onlar için nafakaya hükmedilmesini talep edebilirsiniz.
- Eşiniz size nafaka ödemesine ilişkin mahkeme kararı kesinleştiği halde nafaka ödemiyorsa, cezalandırılması için Cumhuriyet Savcılığına başvurabilirsiniz.
- Medeni Kanuna göre, yasal mal rejimi “edinilmiş mallara katılma rejimidir”. 1 Ocak 2002 tarihinden sonra evlendiyseniz ve farklı bir mal rejimi seçmediyseniz yasal olarak bu rejime tabisiniz demektir. Buna göre, evlilik süresince satın alınan tüm mallar evlilik sona ererken eşler arasında paylaşılır. Malın kimin üzerine kayıtlı olduğu önemli değildir.
- 1 Ocak 2002 tarihinden önce evlendiyseniz ve farklı bir mal rejimi seçmediyseniz, “mal ayrılığı rejimine” tabisinizdir. Ancak bu süre zarfında malların edinilmesinde katkınız varsa (çalışmış olduğunuza ilişkin belgeler, emekli ikramiyeniz ya da miras katkınız gibi) bu katkınızı dava açarak talep edebilirsiniz. Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak 1 yıl içinde başka bir mal rejimi seçmediyseniz, bu tarihten itibaren geçerli olmak üzere yasal mal rejimi olan “edinilmiş mallara katılma rejimini” seçmiş sayılırsınız.

..... **AİLE MAHKEMESİ HAKİMLİĞİNE**
(Aile Mahkemesi yoksa) ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ HAKİMLİĞİNE

6284 Sayılı Kanun Gereği “Tebdir Kararı” İstemidir

Davacı: Şiddete uğrayan kişinin adı soyadı –TC kimlik no

Adres: Şiddete uğrayan kişinin adresi

Davalı: Şiddet uygulayan kişinin adı ve soyadı

Adres: Şiddet uygulayan kişinin adresi

KONU: 6284 Sayılı Kanun gereğince “Tebdir Kararı” verilerek davalı eşimin evden uzaklaştırılması, iş yerime yaklaşmaması, telefonla tehdit ve rahatsız etmemesi bana ve çocuklarıma zarar vermemesi için önlem alınması istemidir.

AÇIKLAMALAR

Ailede yer alan bireyler, maruz kalınan şiddetin biçimi, nafaka talebi gibi hususları ayrıntılı yazınız.

HUKUKSAL NEDENLER: 6284 Sayılı Kanun, Türk Medeni Kanunu, Türk Ceza Kanunu ve ilgili mevzuatta yer alan hangi hükümlere dayandığınızı yazınız.

DELİLLER: Nüfus kayıtları, tanık, varsa davalının gelir durumunu gösterir belge, yasal her türlü bilgi ve belgeyi burada gösteriniz ve dilekçenize ekleyiniz.

SONUÇ VE İSTEM: Yukarıda kısaca bahsedilen nedenlerle benim ve çocuğumun/çocuklarımin can güvenliği göz önüne alınarak davalının eve yaklaşmaması, işyerine yaklaşmaması, tehdit ve tacizde bulunmaması için TEDBİR KARARI verilmesini, benim ve çocuklarımin geçimi içinTL nafakaya hükmedilmesini saygı ile talep ederim.

Tarih

Davacının Adı Soyadı

İmza

CUMHURİYET SAVCILIĞI'NA

ŞİKAYET EDEN : Adı, soyadı, adresi
ŞİKAYET EDİLEN : Eşinizin adı, soyadı ve adresi
SUÇ : Aile içi şiddet, müessir fiil (başkaca eylem varsa bunlar belirtilecek. Hakaret, tehdit, silah teşhiri, taciz, tecavüz gibi)
SUÇ TARİHİ : (Olay tarihi belirtilecektir.)

ŞİKAYET NEDENLERİ :

Eşimle ... tarihinde evlendik. Bu evlilikten müşterek .. çocuklarımız bulunmaktadır.

Eşim bana ve çocuklara sürekli şiddet uygulamakta, dövmekte, tehdit etmekte, hakaret ve küfür etmektedir.

(Olayın detayı ayrıca anlatılacaktır.)

Can güvenliğimiz bulunmamaktadır. En son dövmesi sonucu yaralandım. Bunun tespiti için adli tıbbı sevkimi istemekteyim.

Eşim hakkında şikayetçiyim. Gerekli soruşturmanın yapılarak Kamu Davası açılmasını ve cezalandırılmasını, ilgili tedbir kararlarının da alınmasını istemekteyim.

SONUÇ VE İSTEM: Yukarıda sunduğum nedenlerle adli tıbbı sevkim ile yapılacak soruşturma sonunda, özel hukuka ilişkin haklarım saklı kalmak kaydı ile sanık hakkında kamu davası açılmasını ve cezalandırılmasını, 6284 sayılı kanunun ilgili hükümlerinin uygulanmasını saygılarımla arz ederim.

Tarih

Davacının Adı, Soyadı

İmza

www.kadininstatusu.gov.tr

T.C.
Aile ve
Sosyal Politikalar
Bakanlığı

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI

Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah.

2177. Sok. No: 10/A Kat: 20-21 Çankaya / ANKARA

Tel. 0312 705 91 77 - 0312 705 91 78

Faks 0312 705 91 94 - 0312 705 91 95

www.aile.gov.tr

www.kadininstatusu.gov.tr

T.C.
Aile ve
Sosyal Politikalar
Bakanlığı